
Калієвський Костянтин Васильович 

викладач кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна

аспірант кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв
Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

Синсок Віра Андріївна 

заслужена артистка України, доцент кафедри хореографії
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна

Науковий керівник: Берест Роман Ярославович 

доктор історичних наук, професор кафедри режисури та хореографії
факультету культури і мистецтв
Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

ШЛЯХ ВІДРОДЖЕННЯ АМАТОРСЬКИХ НАРОДНИХ КОЛЕКТИВІВ НА ПРИКЛАДІ АНСАМБЛЮ «ЧОРНОБРИВЕЦЬ»

Глобальні процеси створення промислової цивілізації швидко поглинають природні ресурси, змінюють природне середовище людини. Традиційна культура духовних і природних цінностей невинно змінюється, втрачаючи природний естетичний закон єдиної справедливості, який охороняв і зберігав національну самосвідомість. Лише традиційна духовна культура в умовах незалежної держави здатна виховати сучасного, розсудливого захисника рідної землі та мови, екологічну людину майбутнього.

Програма розвитку та збереження національної ідентичності шляхом відродження різних самобутніх традицій, фольклорних колективів, народних хореографічних колективів, запровадження нових програм автентичного напрямку в заклади освіти поступово набирають силу, стають загальновизнаними і впливають на загальні тенденції розвитку національної культури.

Мистецтво є вершиною національної культури як сфера «художньої творчості» [1], «одна з форм суспільної свідомості від людської діяльності, що відбиває дійсність у конкретно чуттєвих образах відповідно до певних естетичних ідеалів» [2], «пізнання та перетворення світу через почуття та переживання» [3].

Хореографічне мистецтво не лише відкриває світ безмежної духовної культури людства, а й забезпечує пізнання орієнтирів особистісного саморозвитку та культурного зростання. Мистецтво танцю гармонійно поєднує музику та пластику руху, мову, яка наповнює загальнолюдську природу, максимально додаючи виразності, краси та довершеності естетичного відчуття.

Хореографічна культура інтегрує в особистісне утворення, обумовлюючи мистецькою ерудованістю знання художніх тенденцій хореографічного напрямку. Формування хореографічної культури передбачає вивчення історії хореографії, особливостей національного характеру танців та відтворення їх у художніх образах. Інформаційний компонент мистецтва танцю супроводжується вивченням витоків хореографічного матеріалу, регіональних особливостей, різновидів костюмів та музичних супроводів. Ґрунтовні мистецькі знання є важливою запорукою професійної досконалості балетмейстера.

Українська хореографічна культура є найціннішою коштовністю нашої нації, яка відображає всі історико-культурні та соціально-економічні аспекти розвитку. Історія самовідданої боротьби українського народу проти соціального і національного гніту, боротьба за рідну мову, за національну демократичну культуру розвинули і зміцнили український танець. Духовне багатство народу стала святою купіллю відродження національної хореографії.

Стаття ставить собі за мету визначити шлях створення та розвиток Аматорського народного ансамблю пісні і танцю «Чорнобривець» міста Миронівка Київської області, а зокрема його хореографічної групи.

Дослідження діяльності цього творчого колективу свідчать про піднесення української сценічної культури чи не на найвищий щабель у тодішній хореографічній Україні. Народні обряди та ігри, звичаї та традиції, театралізовані фольклорні танці всіх регіонів України кристалізували народну поетичну спадщину в хореографічні твори. Цей колектив увібрав у себе неймовірне багатство народної пісні та танцю, широко розкривши щедre розмаїття національного мистецтва.

Щоби проаналізувати поетапний шлях становлення і розвитку самодіяльного народного ансамблю пісні і танцю «Чорнобривець», потрібно зануритись в історичне минуле Миронівського краю Київської області.

Плідна робота протягом 25 років ансамблі «Чорнобривець» дали змогу виховати не одне покоління справжніх носіїв української хореографічної культури, які стали безперервним ланцюгом збереження та передачі національної спадщини Київської області. Чотири десятиліття самодіяльний народний ансамбль пісні і танцю «Чорнобривець» хвилює глядачів своєю творчістю, давши понад дві тисячі концертів, підготувавши 15 програм, з якими виступав не тільки в Україні та інших республіках СРСР, а й багатьох зарубіжних країнах.

Народний колектив був і є посланцем миру, представником високої культури й духовності українського народу. Підсумки творчої роботи колективу вагомі, він є лауреатом міжнародних конкурсів фольклорного мистецтва, всесоюзних та республіканських фестивалів, володарем Республіканської премії імені Миколи Островського.

Отже, знайомство з історією створення Аматорського хореографічного колективу «Чорнобривець» з його довгим та плідним шляхом творчого зростання дозволяє розуміти основні тенденції збереження національних набутоків, відродження та популяризації народного хореографічного мистецтва Київської області та України загалом.

Завдяки роботі аматорського колективу виокремились пріоритетні напрямки розвитку всіх народних колективів Київської області. А саме створення фольклорної основи зі зразків народного хореографічного мистецтва, що в першу чергу якісно і поглиблено вивчають місцевий матеріал, накопичують збережені в народній пам'яті перлини етнічного колориту. Займаються створенням сучасних зразків народного танцювального мистецтва, що виховує в молоді культуру танцю, створюючи нові лексичні форми яскравого, видовищного дійства.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Укл. О. Єрошенко. – Донецьк: ТОВ «Глорія Трейд», 2012. – 374 с.
2. Малахов В. А. Мистецтво. Енциклопедія України: у 10 т. Ред. В. А. Смолій. – К.: Наукова думка, 2009. – Т. 6. – 668 с.
3. Шевнюк О. Л. Історія мистецтв: навчальний посібник. – Київ: Освіта України, 2015. – 451 с.